

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет фармацевтичних технологій та менеджменту
Кафедра організації та економіки фармації

ФАРМАЦЕВТИЧНЕ ТА ПАРФУМЕРНО-КОСМЕТИЧНЕ ТОВАРОЗНАВСТВО

(назва освітньої компоненти)

**РОБОЧА ПРОГРАМА
освітньої компоненти**

підготовки _____ Другого (магістерського) рівня освіти _____
(назва рівня вищої освіти)
галузі знань _____ 22 Охорона здоров'я _____
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності _____ 226 Фармація, промислова фармація _____
(код і найменування спеціальності)
освітньої програми _____ Технологія парфумерно-косметичних засобів _____
(найменування освітньої програми)
спеціалізації (й) _____
(найменування освітньої програми)

2022 рік
рік створення

Робоча програма освітньої компоненти Фармацевтичне та парфумерно-косметичне товарознавство спеціальності 226 Фармація, промислова фармація освітньої програми Технологія парфумерно-косметичних засобів для здобувачів вищої освіти.

Розробники:

ПАНФІЛОВА Анна, зав. кафедри ОЕФ, доктор. фармац. наук, професор.

БАРАНОВА Інна, професор кафедри ОЕФ, доктор. фармац. наук, професор.

ДЯДІОН Тетяна, асистент кафедри ОЕФ, канд. фармац. наук.

(вказати ПРІЗВИЩЕ, ім'я авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри організації та економіки фармації
Протокол від «06» вересня 2022 року № 2

Зав. кафедри організації та економіки фармації

проф. Алла НЕМЧЕНКО
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Робоча програма схвалена на засіданні профільної методичної комісії з економіко-управлінських дисциплін
Протокол від «13» вересня 2022 року № 2

Голова профільної комісії з економіко-управлінських дисциплін

(підпис)

проф. Алла НЕМЧЕНКО
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис освітньої компоненти

Мова навчання: українська

Статус освітньої компоненти: вибіркова.

Передумови вивчення освітньої компоненти: «Фармацевтичне право та законодавство», «Медичне та фармацевтичне товаровознавство», «Організація та економіка фармації», «Фармацевтичний маркетинг та менеджмент»

Предметом вивчення освітньої компоненти «Фармацевтичне та парфумерно-косметичне товаровознавство» є класифікація і асортимент товарів, галузь їх застосування, технічні вимоги для перевірки їх якості при прийманні товарів, раціональний вибір пакування, вимоги до тари та закупорювальних засобів, маркування, організація зберігання та транспортування різних видів товару.

Інформаційний обсяг освітньої компоненти. На вивчення освітньої компоненти відводиться 90 годин 3 кредити ECTS.

2. Мета та завдання освітньої компоненти

Метою викладання освітньої компоненти “Фармацевтичне та парфумерно-косметичне товаровознавство” є оволодіння технікою проведення товаровознавчого аналізу; вивчення вимог, які пред’являються до якості ГЛЗ, МВ, ПКЗ та правил їх приймання; вивчення факторів, які впливають на їх якість; організація раціональних способів їх зберігання.

Основними **завданнями** освітньої компоненти “Фармацевтичне та парфумерно-косметичне товаровознавство” є знання нормативно правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик; навчитись проводити товаровознавчий аналіз, здійснювати приймання різних груп товарів, організувати їх зберігання, транспортування та реалізацію.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Освітня компонента «Фармацевтичне та парфумерно-косметичне товаровознавство» забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей:**

• **Інтегральні:**

Здатність розв’язувати типові та складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у професійній фармацевтичній діяльності та практичній косметології галузі охорони здоров’я на соціально-орієнтованих засадах або у процесі навчання, що передбачає проведення хімічних, біофармацевтичних, біомедичних, соціологічних та ін. досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог; інтегрувати знання, критично осмислювати та вирішувати складні питання, приймати рішення у складних непередбачуваних умовах, формулювати судження за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності; зрозуміло і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової та не фахової аудиторії.

• **Фахові компетентності спеціальності (ФК)**

ФК 7. Здатність забезпечувати належне зберігання лікарських засобів та інших товарів аптечного асортименту відповідно до їх фізико-хімічних властивостей та правил Належної практики зберігання (GSP) у закладах охорони здоров’я.

ФК 8. Здатність організувати діяльність аптеки із забезпечення населення, закладів охорони здоров’я лікарськими та косметичними засобами й іншими товарами аптечного асортименту, й впровадити в них відповідні системи звітності й обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) відповідно до вимог Національної лікарської політики, Належної аптечної практики (GPP) та здійснювати товаровознавчий аналіз, адміністративне діловодство з урахуванням організаційно-правових норм фармацевтичного законодавства.

ФК 9. Здатність аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, здійснювати розрахунки основних податків та зборів, формувати ціни на лікарські й косметичні засоби та вироби медичного призначення відповідно до чинного законодавства України.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання (ПРН), формуванню яких сприяє освітня компонента:

ПРН-19. Прогнозувати та визначати вплив факторів навколишнього середовища на

якість лікарських і косметичних засобів та споживчі характеристики інших товарів аптечного асортименту під час їх зберігання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен

знати:

- Нормативну документацію на ГЛЗ, косметичні засоби та медичні вироби (МВ).
- Їх асортимент та товарні види.
- Умови транспортування ГЛЗ, косметичних засобів та МВ.
- Порядок проведення товарознавчого аналізу ГЛЗ, косметичних засобів МВ.
- Оцінювання якості товару за показниками: зовнішній вигляд, пакування, маркування товарів.
- Правила приймання цих видів товарів.
- Документацію, яка повинна супроводжувати товар конкретних видів.
- Умови зберігання для кожної групи товарів.

вміти:

- Перевірити правильність оформлення запропонованого документу у відповідності з договором на постачання продукції.
- Скласти необхідні документи при виявленні недостачі товару по кількості або якості.
- Провести товарознавчий аналіз усіх видів товарів, які можуть придбавати та продавати аптечні мережі відповідно до документації на них.
- Заповнити необхідну документацію на прийнятий товар.
- Розподілити прийнятий товар по відділах зберігання.
- Прийняти і відпустити товар з урахуванням його терміну придатності.
- Перевірити правильність зберігання лікарських засобів відповідно їх фізико-хімічним властивостям.

володіти:

- методами оцінки якості матеріалів та товарів;
- технологіями прогнозування впливу на якість товарів різноманітних факторів та прийняття заходів, які запобігають цьому впливу;
- знаннями вибору нормативної документації для проведення товарознавчої оцінки якості товарів та матеріалів;
- методами визначення товарних видів груп товарів та матеріалів за їх функціональними ознаками, маркуванням тощо;
- технологіями оформлення документації з приймання, зберігання, відпускання та списання товарів.

4. Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	Денна форма						Заочна форма					
	у тому числі						у тому числі					
	всього	л	сем.	пз	лаб	с. р.	всього	л	сем.	пз	лаб	с. р.
о				.	р.	о		.		.	р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи товарознавства. Класифікація та кодування товарів. Пакування, маркування медичних виробів та косметичних засобів.												
Тема 1. Теоретичні основи товарознавства. Пакування, маркування МВ та КЗ.	7	1	-	2	-	4	7	-	-	1	-	6
Тема 2. Класифікація та кодування товарів.	7	1	-	2	-	4	7	-	-	1	-	6
Тема 3.	9	1	-	4	-	4	8	1	-	1	-	6

Товарознавчий аналіз товарів, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи.							8			1		6
Тема 4. Сучасні ін'єкційні прилади, які використовуються в косметології (інжектори, преднаповнені шприці тощо).	6.5	0.5	-	2	-	4	7	-	-	1	-	6
Тема 5. Товарознавчий аналіз шовних матеріалів та проколюючих голок.	5.5	0.5/	-	2	-	3	6	-	-	1	-	5
Тема 6. Товарознавчий аналіз перев'язувальних матеріалів і готових перев'язувальних засобів	5.5	0.5		2		3	6		-	1		5
Тема 7. Товарознавчий аналіз гумових медичних виробів.	4.5	0.5		1		3	7			1		6
Контроль змістового модулю 1	1			1			1			1/		
Разом за змістовим модулем 1	46	5	-	16	-	25	49	1	-	8	-	40
Змістовий модуль 2. Контейнери (тара), закупорювальні засоби та сучасні пакувальні матеріали у фармації. Пакування, маркування, транспортування, зберігання ГЛС. Товарознавчий аналіз, приладів та засобів для огляду і діагностики стану організму.												
Тема 8. Контейнери (тара), закупорювальні засоби та сучасні пакувальні матеріали у фармації.	9	1	-	4	-	4	8	1	-	1	-	6
Тема 9. Товарознавчий аналіз приладів та засобів для огляду і	9	1	-	4	-	4	8	0.5	-	1	-	6

діагностики стану організму (сфігмаметри, термометри, стетоскопи, фонендоскопи).												
Тема 10. Товарознавчий аналіз небулайзерів, інгаляторів та іригаторів.	9	1	-	4	-	4	7.5	0.5	-	1	-	6
Тема 11. Пакування, маркування ГЛС та КЗ.	8.5	0.5		4		4	7.5	0.5		1		6
Тема 12. Організація зберігання ГЛС, МВ та КЗ.	5.5	0.5		1		4	7	0.5		1		6
Контроль змістового модулю 2	1			1			1			1		6
Разом за змістовим модулем 2	42	4	-	18	-	20	39	3	-	6	-	30
Семестровий залік	2	-	-	2	-	-	2	-	-	2	-	-
<i>Усього годин</i>	90	9	-	36	-	45	90	4	-	16	-	70

5. Зміст програми освітньої компоненти

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи товарознавства. Класифікація та кодування товарів.

Пакування, маркування медичних виробів та косметичних засобів.

Тема 1. Теоретичні основи товарознавства. Пакування, маркування МВ та КЗ. Поняття про товар і його споживчу вартість. Визначення понять «товар», «асортимент товарів». Якість товарів як основна категорія товарознавства. Виникнення і розвиток товарознавства. Предмет товарознавства. Мета і задачі товарознавства в системі підготовки провізорів на сучасному етапі розвитку фармації. Інтеграція товарознавства з іншими дисциплінами. Загальні відомості про пакування. Пакування та маркування медичних та косметичних товарів. Основні функції пакування. Види небажаних механічних впливів на упаковку продукції. Асортимент споживчого пакування для медичних виробів та косметичних засобів. Вимоги до маркування медичних та косметичних виробів для діагностики *in vitro*. Вимоги до маркування медичних виробів (крім медичних виробів для діагностики *in vitro*)

Тема 2. Класифікація та кодування товарів. Поняття про класифікацію товарів та її категорії. Мета, призначення, ознаки і загальні правила класифікації. Види класифікації товарів. Системи кодування товарів. Внутрішнє кодування.

Тема 3. Товари, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи. Асортимент цих видів товарів. Мінеральні води. Їх класифікація та вимоги до них. Правила приймання мінеральних вод. Дезінфекційні засоби. Асортимент та форма випуску. Зберігання п'явок медичних і догляд за ними. Косметичні засоби. Класифікація косметичних засобів та загальні вимоги до них. Пакування, маркування, транспортування і зберігання цих видів товарів

Тема 4. Сучасні ін'єкційні прилади, які використовуються в косметології (інжектори,

преднаповнені шприці тощо). Шприци для ін'єкцій. Класифікація шприців за конструкцією та призначенням. Шприци типу "Рекорд" (розбірний, комбінований, безперервної дії). Шприци для промивання порожнин та вливань (Жане). Шприци скляні, полімерні, преднаповнені. Шприць-тюбик. Голки ін'єкційні та пункційно-біопсійні. Технічні вимоги. Пакування, маркування, транспортування та зберігання. Способи визначення якості. Стерилізація. Футляри для стерильного зберігання шприців і голки ін'єкційних. Троакари. Апаратура для трансфузій, нагнітання та відсмоктування.

Тема 5. Товарознавчий аналіз шовних матеріалів та проколюючих голок. Шовні матеріали та їх призначення. Класифікація шовних матеріалів. Шовні матеріали, які розсмоктуються: кетгут, окцелон, вікріл та ін. Шовні матеріали, які не розсмоктуються: нитки лляні, нитки із лавсану, волос кінський, дріт металевий, скобки Мішеля. Шовні матеріали, які умовно розсмоктуються. Товарні види. Технічні вимоги до шовних матеріалів. Стерилізація шовних матеріалів. Пакування, маркування, транспортування та зберігання шовних матеріалів відповідно до стандартів. Голки хірургічні. Класифікація голок за призначенням: хірургічні, шкірні, загального призначення (товсті і тонкі), очні, обколоючі, кишкові (зігнуті, прямі, з плоскоовальною частиною), судинні (зігнуті і прямі), ниркові. Товарні види. Класифікація голок в залежності від їх конструкції: за формою, за ступенем згину, перерізом і вістрям, формою вушка, розміром. Голки атравматичні. Голки та вилки лігатурні. Умовні позначення голок. Технічні вимоги до голок. Пакування, маркування, транспортування та зберігання. Способи стерилізації голок хірургічних, вилок та голок лігатурних. Способи визначення якості. Зшиваючі хірургічні апарати

Тема 6. Товарознавчий аналіз перев'язувальних матеріалів і готових перев'язувальних засобів. Перев'язувальні матеріали та їх призначення. Види перев'язувального матеріалу: вата медична гігроскопічна (очна, гігієнічна, хірургічна), компресна, марля, алігнін. Основні види сировини для отримання перев'язувального матеріалу і вимоги до неї. Готові перев'язувальні засоби: бинти медичні неткані нестерильні та стерильні, віскоза гемостатична, коноксидел, квадрати липкі, лейкопластирі бактерицидні, плівки липкі операційні та ін. Проведення товарознавчого аналізу (визначення товарного виду, оцінка якості). Лабораторне визначення функціональних властивостей перев'язувального матеріалу (поглинальної властивості, капілярності, змочуваності). Пакування, маркування, транспортування та зберігання перев'язувальних засобів. Стерилізація. Гіпс медичний. Отримання. Технічні вимоги. Пакування, маркування, транспортування та зберігання. Визначення якості.

Тема 7. Товарознавчий аналіз гумових виробів. Асортимент та призначення гумових виробів. Зберігання та відновлення гумових виробів. Вимоги до якості гуми, маркування, пакування, зберігання, стерилізація та дезінфекція. Порожністі гумові вироби, які отримуються формуванням (грільки гумові, пузири гумові для льоду, круги підкладні, судна підкладні гумові, спринцівки, кружка іригаторна гумова, кільця маткові, балони та міхи гумові). Трубочасті еластичні вироби: трубки газовідвідні, катетери і зонди. Еластичні вироби для наркозу та штучного дихання: повітроходи, трубки інтубаційні, маски наркозні ротоносові. Вироби з латексу: рукавички хірургічні та анатомічні, напальчники, ковпачки до медичних піпеток, соски дитячі.

Змістовий модуль 2. Контейнери (тара), закупорювальні засоби та сучасні пакувальні матеріали у фармації. Пакування, маркування, транспортування, зберігання ГЛС. Товарознавчий аналіз, приладів та засобів для огляду і діагностики стану організму.

Тема 8. Контейнери, закупорювальні засоби та сучасні пакувальні матеріали в фармації. Поняття «тара», «контейнер» та «пакування». Класифікація тари. Вимоги, що пред'являються до контейнерів для фармацевтичного застосування. Асортимент споживчої тари. Скляні, металеві та полімерні контейнери і технічні вимоги, що пред'являються до них. Картонна тара і технічні вимоги, що пред'являються до неї. Види транспортної тари і її призначення. Маркування транспортної тари. Основні технічні вимоги, що пред'являються до транспортної тари. Зберігання тари. Організація тарного господарства. Організація обігу тари (багатооборотна тара, сертифікат на повернену тару, штрафні санкції, звіт про рух тари). Класифікація закупорювальних засобів за визначеністю, конструктивними особливостями, способами закріплення, матеріалами, способами виробництва. Вимоги до закупорювальних засобів (загальні, спеціальні і санітарно-гігієнічні). Зберігання. Пакувальні матеріали та вимоги до них. Класифікація, асортимент. Зберігання пакувальних матеріалів.

Тема 9. Товарознавчий аналіз приладів та засобів для огляду та діагностики стану організму (тонометри, термометри, стетоскопи, глюкометри). Призначення, асортимент та класифікація цих видів товару. Технічні вимоги та перевірка їх якості. Особливості при прийманні товарів. Пакування, маркування, транспортування та організація належних умов зберігання.

Тема 10. Товарознавчий аналіз небулайзерів інгаляторів та іригаторів. Призначення, асортимент та класифікація цих видів товару. Технічні вимоги та перевірка їх якості. Особливості при прийманні товарів. Пакування, маркування, транспортування та організація належних умов зберігання.

Тема 11. Пакування та маркування ГЛС та КЗ. Класифікація ЛЗ в залежності від умов зберігання: за фармакологічною дією, фізико-хімічними властивостями, способом застосування, терміном придатності, способом отримання, агрегатним станом, видами і способами пакування і органолептичні показники якості, вимоги до якості лікарських форм. Пакування та його функціональне призначення. Класифікація пакування ЛЗ (первинне, вторинне, групове, споживче та транспортне) властивості пакування. Пакування та маркування ЛЗ.

Тема 12. Організація зберігання ГЛС, МВ та КЗ. Основні фактори, які впливають на якість товарів аптечного асортименту. Вимоги до ЛЗ та їх зберігання. Контроль якості, стабільність і терміни придатності ЛЗ. Вимоги до зберігання різних груп ГЛС, МВ та КЗ в залежності від їх фізико-хімічних властивостей. Асортимент виробів медичного призначення. Основні фактори, які впливають на якість ГЛС, МВ та КЗ. Вимоги до товарів медичного призначення та умови їх зберігання. Контроль якості, терміни придатності.

Семестровий залік

6. Темі лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні основи товарознавства. Пакування, маркування МВ та КЗ.	1	-
2	Тема 2. Класифікація та кодування товарів.	1	-
3	Тема 3. Товарознавчий аналіз товарів, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи.	1	1
4	Тема 4. Сучасні ін'єкційні прилади, які використовуються в косметології (інжектори, преднаповнені шприці тощо).	0.5	-
5	Тема 5. Товарознавчий аналіз шовних матеріалів та проколюючих голок.	0.5	-
6	Тема 6. Товарознавчий аналіз перев'язувальних матеріалів і готових перев'язувальних засобів	0.5	-
7	Тема 7. Товарознавчий аналіз гумових медичних виробів.	0.5	-
8	Тема 8. Контейнери (тара), закупорювальні засоби та сучасні пакувальні матеріали у фармації.	1	1
	Тема 9. Товарознавчий аналіз приладів та засобів для огляду та діагностики стану організму.	1	0.5
10	Тема 10. Товарознавчий аналіз небулайзерів, інгаляторів та іригаторів.	1	0.5
11	Тема 11. Товарознавчий аналіз пакування та маркування ГЛС та КЗ.	0.5	0.5
12	Тема 12. Організація зберігання ГЛС, МВ та КЗ.	0.5	0.5
Усього годин		9	4

7. Темі семінарських занять

Не передбачено робочим навчальним планом.

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні основи товарознавства. Пакування, маркування МВ та КЗ.	2	1
2	Тема 2. Класифікація та кодування товарів.	2	1
3	Тема 3. Товарознавчий аналіз товарів, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи.	4	1
4	Тема 4. Сучасні ін'єкційні прилади, які використовуються в косметології (інжектори, преднаповнені шприці тощо).	2	1
5	Тема 5. Товарознавчий аналіз шовних матеріалів та проколюючих голок	2	1
6	Тема 6. Товарознавчий аналіз перев'язувальних матеріалів та готових перев'язувальних засобів	2	1
7	Тема 7. Товарознавчий аналіз гумових медичних виробів та предметів догляду за хворими.	1	1
	Контроль ЗМ 1	1	1
8	Тема 8. Контейнери (тара), закупорювальні засоби та сучасні пакувальні матеріали у косметології та фармації.	4	1
9	Тема 9. Товарознавчий аналіз приладів та засобів для огляду та діагностики стану організму.	4	1
10	Тема 10. Товарознавчий аналіз небулайзерів, інгаляторів та іригаторів.	4	1
11	Тема 11. Пакування та маркування ГЛЗ та КЗ.	4	1
12	Тема 12. Організація зберігання ГЛС, МВ та КЗ.	1	1
	Контроль ЗМ 2	1	1
Семестровий залік з модуля 1-2.		2	2
Усього годин		36	16

9. Теми лабораторних занять

Не передбачено робочим навчальним планом.

10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теоретичні основи товарознавства. Пакування, маркування МВ та КЗ.	4	6
2	Тема 2. Класифікація та кодування товарів.	4	6
3	Тема 3. Товарознавчий аналіз товарів, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи.	4	6
4	Тема 4. Сучасні ін'єкційні прилади, які використовуються в косметології (інжектори, преднаповнені шприці тощо).	4	6
5	Тема 5. Товарознавчий аналіз шовних	3	5

	матеріалів та проколюючих голок.		
6	Тема 6. Товарознавчий аналіз перев'язувальних матеріалів та готових перев'язувальних засобів.	3	5
7	Тема 7. Товарознавчий аналіз гумових медичних виробів та предметів догляду за хворими.	3	6
8	Тема 8. Контейнери (тара), закупорювальні засоби та сучасні пакувальні матеріали у фармації.	4	6
9	Тема 9. Товарознавчий аналіз приладів та засобів для огляду та діагностики стану організму.	4	6
10	Тема 10. Товарознавчий аналіз небулайзерів, інгаляторів та іригаторів.	4	6
11	Тема 11. Товарознавчий аналіз пакування та маркування ГЛЗ та КЗ.	4	6
12	Тема 12. Організація зберігання ГЛС, МВ та КЗ.	4	6
13	Семестровий залік з модуля 1-2.	-	-
Усього годин		45	70

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати поняття про товар і його споживчу вартість.
2. Усвідомити виникнення і розвиток товарознавства, мету і задачі товарознавства в системі підготовки провізорів на сучасному етапі розвитку фармації.
3. Товарознавчий аналіз шовного матеріалу.
4. Проаналізувати умовне позначення голок хірургічних.
5. Навчитися проводити товарознавчий аналіз предметів догляду за хворими.
6. Проаналізувати основні етапи проведення товарознавчого аналізу глюкометрів, небулайзерів, іригаторів.
7. Провести товарознавчий аналіз шприців медичних ін'єкційних багатократного застосування.
8. Навчитися проводити товарознавчий аналіз шприців ін'єкційних одноразового застосування.
9. Проаналізувати особливості проведення товарознавчого аналізу пристроїв комплектних інфузійних, інфузійних, трансфузійних одноразового застосування.
10. Ознайомитися з класифікацією, асортиментом, вимогами до транспортної тари.
11. Проаналізувати особливості транспортування термолабільних препаратів.
12. Удосконалити нормативно-правову базу для перевірки якості товарів.
13. Вивчити асортимент та класифікацію інструментів і апаратів для проколів, ін'єкцій, трансфузій і відсмоктування.
14. Ознайомитися з асортиментом товарів, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи.
15. Ознайомитися з асортиментом вітчизняних мінеральних вод.
16. Провести товарознавчий аналіз примірників косметичних засобів.
17. Проведіть необхідні заходи щодо пакування, маркування та зберігання косметичних засобів різної консистенції.
18. Провести приймання готових лікарських засобів, які надійшли на аптечний склад.
19. Розрахувати залишковий термін придатності ГЛЗ на момент їх отримання на аптечний склад.
20. Проаналізувати загальні умови зберігання готових лікарських засобів (ГЛЗ) і медичних виробів (МВ), косметичних засобів (КЗ).

11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Застосовується така система бальних оцінок для **практичних занять**: за кожну тему змістового модулю 1 та 2 здобувач може набрати **min -3 бали, max — 5 бали** за одну академічну годину навчання.

Система оцінювання, бали	Критерії оцінки практичного заняття
3	виставляється здобувачу, який: при усній або письмовій відповіді на запитання виявив серйозні пробіли в знаннях основного матеріалу, допустив принципові помилки; практичне (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) завдання не виконав.
4	виставляється здобувачу, який: • має неточності при відповіді, практичне завдання виконав самостійно, але допустив значні помилки
4.5	виставляється здобувачу, який: • має незначні помилки при відповіді; практичне завдання виконав з незначними зауваженнями.
5	виставляється здобувачу, який: • виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу при усній або письмовій відповіді на теоретичні запитання, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонструвати знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання; • практичне завдання (розрахункова задача, ситуаційне завдання, графічне завдання та ін.) виконано здобувачем самостійно без помилок.

Контроль засвоєння змістових модулів 1-2 (ЗМ1, ЗМ2) проводиться на останніх заняттях вивчення тем змістових модулів. Засобами діагностики знань здобувачів є тестовий контроль та рішення практично-орієнтованої ситуації з теоретичним обґрунтуванням. До контролю ЗМ 1-2 допускаються лише ті здобувачі, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені практичні заняття і т.п.)

Застосовується така система бальних оцінок для **контролю засвоєння ЗМ 1-2** здобувач може набрати **min – 12 балів, max — 20 балів**.

Структура білета:

- визначення 2 термінів (по 2,5 бали за кожен термін);
- 1 практичне завдання

Здобувачу виставляється оцінка за шкалою:

Бали		Національна шкала	Критерії оцінки
ЗМ1	ЗМ2		
18-20	18-20	<i>відмінно</i>	виставляється здобувачу, який при відповіді на запитання здобувач виявив всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, правильно і повністю виконав практичне завдання, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонструвати знання, передбачені на рівні творчого використання.
15-17	15-17	<i>добре</i>	виставляється здобувачу, якщо при відповіді на питання здобувач виявив повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, правильно виконав завдання, показав володіння практичними навичками, але припустив окремі несуттєві помилки.
12-14	12-14	<i>задовільно</i>	виставляється, якщо при відповіді на питання здобувач виявив недостатні знання основного програмного матеріалу, в обсязі, що необхідний для подальшого

			навчання і роботи, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення; в цілому справився з завданням, але при цьому окремими навичками володіє невпевнено.
0-11	0-11	<i>незадовільно</i>	виставляється, якщо при відповіді на питання здобувач виявив серйозні пробіли в знаннях основного матеріалу, допустив принципові помилки, не зміг виконати практичні завдання, не вирішено задачу, розрахунки проведено невірно тощо.

Сума балів за вивчення ЗМ складає суму балів, яку отримав здобувач протягом вивчення всіх тем змістового модуля.

Таким чином, загальна сума балів нараховується за наступною схемою:

№п/п	Складові підсумкового балу	min	max
1	Поточна успішність на практичних заняттях	36	60
2	Змістовий модульний контроль	24	40
	Всього:	60	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти денної форми навчання

Поточне тестування та самостійна робота														Сума
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 1							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	ZM1	T8	T9	T10	T11	T12	ZM2	
3	3	3	3	3	3	3	12	3	3	3	3	3	12	60
5	5	5	5	5	5	5	20	5	5	5	5	5	20	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти заочної форми навчання

Поточне тестування та самостійна робота														Сума
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 1							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	ZM1	T8	T9	T10	T11	T12	ZM2	
3	3	3	3	3	3	3	12	3	3	3	3	3	12	60
5	5	5	5	5	5	5	20	5	5	5	5	5	20	100

12. Форми поточного та семестрового контролю успішності навчання

Семестровий контроль проводиться у формі семестрового диференційованого заліку і семестрового заліку. Поточний контроль: усні опитування, письмові роботи, тестування, рішення ситуаційних завдань.

13. Методичне забезпечення

1. Робоча програма освітньої компоненти.
2. Мультимедійні презентації лекцій.
3. Плани лекцій, практичних (семінарських) занять.
4. Завдання для практичних робіт, питання, задачі.
5. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів.
6. Тестові завдання.
7. Комплекти білетів з еталонами відповідей для контролю змістових модулів.

14. Рекомендована література

Основна

1. Від курсу медичного товарознавства до кафедри товарознавства : монографія / І. І. Баранова, В. В. Пуль-Лузан, Ю. О. Безпала та ін. ; за ред. проф. І. І. Баранової. – Х. : НФаУ, 2015. – 224.
2. Державна Фармакопея України / Держ. п-во «Науково-експертний фармакопейний центр» – 1-е вид. – Х. : Рирег, 2001. – 531 с.
3. Медицинское и фармацевтическое товароведение : практикум / В. Г. Демьяненко, В. А.

Афанасьєва, А. В. Проскочило, С. В. Бреусова; под ред. проф. В. Г. Дем'яненко. – К. : ВСИ “Медицина”, 2010. – 296 с.

4. Медицинское и фармацевтическое товароведение : практикум в 2 частях. Часть 1. / под редакцией профессора Дем'яненко В.Г. – Х. : СПД ФО Бровін О.В., 2009. – 330с. Медицинское и фармацевтическое товароведение : практикум в 2 частях. Часть 2. / под редакцией профессора Дем'яненко В.Г. – Х. : СПД ФО Бровін О.В., 2009. – 310с.

5. Медицинское и фармацевтическое товароведение : практикум в 2 частях. Часть 2. / под редакцией профессора Дем'яненко В.Г. – Х. : СПД ФО Бровін О.В., 2009. – 310с.

6. Медичне та фармацевтичне товарознавство : підруч. для студ. ВНЗ / І. І. Баранова, С. М. Коваленко, Д. В. Семенів та ін. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2017. – Ч. 1. – 320 с.

7. Медичне та фармацевтичне товарознавство : підручник у 2-х ч. / І. І. Баранова, С. М. Коваленко, Ю. О. Безпала, Т. В. Дядюн, С. О. Мамедова. - Х. : НФаУ : Оригінал, 2016. - 304 с.

8. Медичне та фармацевтичне товарознавство : практикум / В. Г. Дем'яненко, В. А. Афанасьєва, А. В. Проскочило, С. В. Бреусова; за ред. проф. В. Г. Дем'яненко. – К. : ВСВ “Медицина”, 2010. – 296 с.

9. Товарознавство на фармацевтичному підприємстві : навч. посібник для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спец. "Фармація" / І. І. Баранова [та ін.]. – Х. : НФаУ, 2018. 160 с.

10. Фармацевтичне та парфумерно-косметичне товарознавство : метод. рек. з підготовки до аудиторного контролю якості самот. роботи здобувачів вищої освіти заоч. форми навчання / І. І. Баранова, С. В. Бреусова, Ю. О. Безпала ; НФаУ, Каф. товарознавства. - Електрон. текстові дан. - Х. : НФаУ, 2018. - 32 с.

11. Фармацевтичне та парфумерно-косметичне товарознавство : метод. рек. з підготовки до підсумового модульного контролю [здобувачів вищої освіти спец. "Технологія парфумерно косметичних засобів"] / І. І. Баранова [та ін.] ; НФаУ, Каф. товарознавства. - Електрон. текстові дан. - Х. : НФаУ, 2018. - 22 с.

12. Фармацевтическое и парфюмерно-косметическое товароведение: [Практикум] Часть 1 // Дем'яненко В.Г., Бреусова С.В., Дем'яненко Д.В., Проскочило А.В ; под ред. проф. В.Г. Дем'яненко. – Харьков: Изд-во НФаУ, 2012. – 318 с.

13. Фармацевтическое и парфюмерно-косметическое товароведение: [Практикум] Часть 2 // Дем'яненко В.Г., Бреусова С.В., Дем'яненко Д.В., Проскочило А.В. ; под ред. проф. В.Г. Дем'яненко. – Харьков: Изд-во НФаУ, 2012. – 188 с.

Допоміжна

1. Антимікробні властивості сучасних перев'язувальних матеріалів, імпрегнованих антисептиками / О. А. Назарчук, В. Г. Палій, Е. Кеніг, Б. М. Береза, П. О. Кравчук // Вісник морфології. – 2014, – Т.20, – №2, – С. 289 – 292.

2. Державний класифікатор продукції та послуг (ДКПП) – ДК 016:2010, введенного с 01.01.2012г. – К. : ДП «Укрметртестстандарт», 2012. – 1833с.

3. Дослідження аспектів кольорового оформлення тари та упаковки для продукції вітчизняної фармацевтичної промисловості / О. А. Друговіна, В. М. Толочко // Вісник фармації. – 2001. – №4 (28). – С. 69–72.

4. ДСТУ 3993-2000. Товарознавство. Терміни та визначення.

5. Завгородня, В.М. Товарознавство пакувальних матеріалів / В. М. Завгородня, І. В. Сирохман. – Львів : Коопосвіта Видавництво ЛКА, 2003. - 215 с.

6. Захаренко В.О. Матеріалознавство непродовольчих товарів : навчальний посібник / Захаренко В.О. – Х. : Харк. держ. університет харчування та торгівлі, 2005. – 246 с.

7. Кучерук О. Фальсифікація ліків: як їй запобігти // Еженедельник “Аптека”. – 2003. – № 46. – С. 81.

8. Оснач О.Ф. Товарознавство. Навчальний посібник. –Київ, 2004. –219 с.

9. Палій, В. Г. Сучасні погляди на антимікробні перев'язувальні матеріали і нові тенденції їх створення/ В. Г. Палій, О. А. Назарчук, Н. С. Поліщук // Вісник Вінницького нац. мед. ун-ту. – 2011. – Т. 15, – № 2. – С. 371-381.

10. Поликарпов, И. С. Идентификация товаров. / И. С. Поликарпов, А. П. Закусилов. – К. : – 2005. – 271 с.

11. Принципы товароведческого анализа аппаратов для изменения артериального давления и фармацевтической опеки при их реализации / Б. П. Громовик, Н. Б. Ярмо, Н. В. Галайко, О.В. Садовник, А. А. Кухар и Ю. В. Иваськевич // Провизор. – №.15. – 2005. –С. 7–11.

12. Товароведение: учебное пособие / Н.Ф. Савченко, В.Г. Шкурупий, А.Ю. Браташевский. – Х.: ИНЖЭК, 2005. – 456 с.

13. Штрихове кодування. Маркування об'єктів ідентифікації. Формат та розташування штрихових позначок EAN на тарі та пакованні товарної продукції : ДСТУ 3147-95 – [Чинний від 1996-01- 01]. – К. : Держстандарт України, 1995. – 21с

15. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. Основи матеріалознавства. Тара та пакування: методичні рекомендації для аудиторної та позааудиторної роботи студентів денної та заочної (дистанційної) форм навчання / В. Г. Дем'яненко, І. І. Баранова, С. В. Бреусова та ін. – Х. : НФаУ, 2013.– Ч. 1.65с. – Режим доступу : http://irbis.nuph.edu.ua/full_text/2013/metodichki/2013_osnovu_materialoznavstva_p1.pdf

2. Основи матеріалознавства. Тара та пакування [Електронний ресурс] : метод. рек. для аудитор. та позааудитор. роботи студ. денної та заоч. (дистанційної) форм навчання / В. Г. Дем'яненко [та ін.] ; НФаУ, Каф. товарознавства. – Електрон. текстові дан. – Х. : НФаУ, – Ч. 2. – 2013. – 67с. – Режим доступу : http://irbis.nuph.edu.ua/full_text/2013/metodichki/2013_osnovu_materialoznavstva_p2.pdf

3. Медичне та фармацевтичне товарознавство [Електронний ресурс] : метод. рек. з підготовки до підсумкового модульного контролю [здобувачів вищої освіти спец. "Фармація", "Клінічна армация"] / І. І. Баранова [та ін.] ; НФаУ, Каф. товарознавства. – Електрон. текстові дан. – Х. : НФаУ, 2018. – 24 с. – Режим доступу : http://irbis.nuph.edu.ua/full_text/2018/2018_mr_pmk_mft.pdf

4. Медичне та фармацевтичне товарознавство [Електронний ресурс] : метод. рек. з підготовки до аудитор. контролю якості здобувачів вищої освіти заоч. форми навчання / І. І. Баранова [та ін.] ; НФаУ, Каф. товарознавства. – Електрон. текстові дан. – Х. : НФаУ, 2018. – 30 с. – Режим доступу : http://irbis.nuph.edu.ua/full_text/2018/2018_mr_akr_mft.pdf

5. Медичне та фармацевтичне товарознавство [Електронний ресурс] : метод. рек. для викладачів / І. І. Баранова [та ін.] ; НФаУ, Каф. товарознавства. – Електрон. текстові дан. – Х. : НФаУ, 2017. – 165 с. – Режим доступу : http://irbis.nuph.edu.ua/full_text/2017/2017_mr_dla_prepod_mft_nov.pdf

6. Медичне та фармацевтичне товарознавство [Електронний ресурс] : метод. рек. для самост. робіт / І. І. Баранова [та ін.] ; НФаУ, Каф. товарознавства. – Електрон. текстові дан. – Х. : НФаУ, 2017. – 142 с. http://irbis.nuph.edu.ua/full_text/2017/2017_mr_sr_med_ta_farmaceutuchn'e_tovarovnavstvo.pdf

7. Фармацевтическое и медицинское товароведение [Электронный ресурс] : метод. рек. по подготовке к итоговому модульному контролю [соискателей высш. образования спец. "Фармация"] / И. И. Баранова [и др.] ; НФаУ, Каф. товарознавства. – Х. : НФаУ, 2018. – 24 с. – Режим доступа : http://irbis.nuph.edu.ua/full_text/2018/2018_mr_pmk_fmt.pdf

8. Good Pharmacy Practice (GPP) – международный стандарт фармацевтической практики. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.fip.org/good_pharmacy_practice

9. FIP. Reference guide on Good Pharmacy Practice in community and hospital settings. First edition, 2009. – Режим доступу: <http://www.sefig.org/documentos/docencia/FinalGPPPreferencepaperFinal.pdf>. WHO/PHARM/DAP/ 96.1 «Надлежащая аптечная практика (НАП) в общественных и больничных аптеках».

10. Надлежащая Аптечная Практика в Новых Независимых Государствах. Руководство по разработке и внедрению стандартов (ВОЗ и FIP).– Режим доступа : provisor.com.ua/archive/2002/N17/art_03.php

11. Joint FIP/ WHO guidelines on good pharmacy practice: standards for quality of pharmacy services / Общее FIP / ВОЗ руководство по Надлежащей аптечной практике: стандарты качества аптечных услуг.

12. Professional standards for Public Health Practice for Pharmacy, 2013 [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <http://www.rpharms.com/support-pdfs/rps-professional-standards-for-public-health-practice-for-pharmacy-augus.pdf>.

13. Надлежа аптечна практика: Стандарти якості аптечних послуг (Спільна настанова МФФ/ВООЗ з НАП) [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/897_009.

14. Наказ МОЗ України від 30.05.2013 № 455 «Про настанову ВОЗ та ММФ «Належна аптечна практика: Стандарти якості аптечних послуг»» - Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1039.12816.0>
15. Комплексное оснащение - Каталог поставщиков медтехники [Електронний ресурс]. — Режим доступа : <http://reagent-alfa.dp.ua/index/0-34>
16. Наказ МОЗ України № 722 від 25.08.2010 Про затвердження Порядку маркування лікарських засобів шрифтом Брайля [Електрон. ресурс]. — Доступний з <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1044-10>
17. Закон України «Про лікарські засоби» [Електрон. ресурс]. — Доступний з http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/Z960123.html
18. КВЕД-2010 клас 46.46 Оптова торгівля фармацевтичними товарами. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/46/KVED10_46_46.html
19. Серветка атравматична двошарова з трикотажного медичного полотна «Медітекс» стерильна. — Режим доступу : <http://biomedic.in.ua/tovary-aptechnogo-assortimentu/7238-Salfetka-atravmatichnaya-dvuh-sloynaya-iz-trikotazhnogo-medicinskogo-polotna-Mediteks-steril-naya.html>
20. Сучасні перев'язувальні засоби. — Режим доступу : <http://mediclab.com.ua/index.php?newsid=14276>
21. УКТЗЕД. — Режим доступу : <http://www.qdpro.com.ua/uktzed/3006>